

Ayrık Omurilik Sendromu

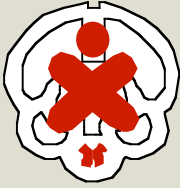

- **Dünyada Pediatric Nöroşirürjide Nöroendoskopi** (Dr. Volkan Etuş)
- **Avrupa Pediatric Nöroşirürji Derneği (ESPN)**
20. Mezuniyet Sonrası Kursu (Dr. Memet Özek)
- **Antalya'dan Mersin'e** (Dr. Çağatay Önal)
- **Hermaphroditos** (Hacer Örsdemir, Dr. Yusuf Erşahin)

Türk Nöroşirürji Derneği Yönetim Kurulu

Başkan
Mehmet ZİLELİ
2. Başkan
Etem BEŞKONAKLI
Sekreter
Ağahan ÜNLÜ
Muhasip
İlhan ELMACI
Veznedar
Tuncer SÜZER

TND Pediatrik Nöroşirürji Öğretim ve Eğitim Grubu Yönetim Kurulu

Başkan
Yusuf ERŞAHİN
Sekreter:
Ağahan ÜNLÜ
Üyeler:
Mehmet SELÇUKİ
Nejat AKALAN
Saffet MUTLUER

Türk Nöroşirürji Derneği
Taşkent Cad. 13/4 Bahçelievler-06500 Ankara
Tel : + 90 312 212 64 08
Faks: + 90 312 215 46 26
Web: www.turknorosirurji.org.tr
E-posta: info@turknorosirurji.org.tr

TND adına düzeltmeler:
Etem BEŞKONAKLI
Çağatay ÖNAL

Kapak resmi: Doç. Dr. Suat Öktem

BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık Hizmetleri
Tel: (312) 222 44 06 • Faks: 222 44 07, Ankara

Başkanın Mesajı

Değerli meslektaşlarım,

Sizlerle tekrar birlikte olmanın mutluluğunu yaşamaktayım. Pediatrik Nöroşirürji Öğretim ve Eğitim Grubu Kursu 5-8 Nisan 2007 tarihlerinde Doç. Dr. Celal Bağdatoğlu'nun ev sahipliğinde Mersin'de gerçekleşti ve başarılı bir kurs oldu. Emekleri ve konuk severliği için Sayın Doç. Dr. Celal Bağdatoğlu'na çok teşekkür ederim. Bu kurs sırasında grubumuzun genel kurulu da yapıldı ve önümüzdeki iki yılın kurs yerleri belirlendi. Gelecek yıl kurs Doç. Dr. Ahmet Çolak tarafından İstanbul'da ve 2009 yılında da Y. Doç. Dr. Adnan Dağçınar tarafından Samsun'da düzenlenecektir.

TND Başkanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Zileli tarafından Öğretim ve Eğitim Kurulu Kurultayı'nda grubumuzdan, kurslara ek olarak başka toplantı veya sempozyumlar düzenlenmesi isteği dile getirilmişti. Ancak genel kurulda bulunan grup üyelerimiz tarafından, günümüzde halihazırda yapılan pek çok toplantının bulunması nedeni ile toplantı kirliliği yaratmamak ve yapılan toplantıların etkinliğini arttırmak amaçları ile ek başka bir toplantı düzenlemenin uygun olmayacağı kararı alındı.

Bu doğrultuda hedefimiz, düzenlenen kurslara daha fazla katılımın sağlanması ve katılımcılar için kursların daha verimli geçmesidir. Grubumuz, kursların daha etkin geçmesi için yapacağınız tüm önerileri beklemektedir.

Siz meslektaşlarıma gösterdiğiniz ilgi ve katkı için çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Yusuf Erşahin

Pediatrik Nöroşirürji Öğretim ve Eğitim Grubu
Başkanı

Doç. Dr. Volkan Etuş
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
Nöroşirürji Anabilim Dalı

PEDİATRİK NÖROŞİRÜRJİDE NÖROENDOSKOPI

Tarihçe

Literatürde ilk kayıtlı endoskopik nöroşirürjikal girişim, 1904 yılında Chicago'lu ürolog Victor Darwin L'Espinasse'ın rijid bir pediatrik sistoskop yardımı ile iki hidrosefalik yenidoğanda yapmış olduğu koroid pleksus eksizyonudur. Bu olgulardan biri girişimden hemen sonra, diğeri ise beş sene sonra kaybedilmiştir. L'Espinasse, uyguladığı bu tekniği 1910 yılında lokal bir toplantıda sunmuştur (14). 1918 senesinde Walter Dandy, bu pleksektomi tekniğini beş olgu üzerinde denemiştir (4). Dandy 1922'de bu teknik ile ilgili yayınlamış olduğu raporda ilk dört olguda foramen Monro girişine yerleştirdiği nazal spekulum yerine, son olguda açık Kelly sistoskobu kullandığını ifade ederek ilk kez "ventriküloskopi" terimini ortaya atmıştır. Dandy'nin yapmış olduğu bu beş olguya ait sonuçlar (muhtemelen aşırı ventriküler drenaj sonrası gelişen kortikal kollaps nedeni ile) umut kırıcı nitelikte olmuştur (5). 6 Şubat 1923'de William Jason Mixter, ilk defa endoskopik monitörizasyon kullanmış ve obstrüktif hidrosefalisi olan bir hastada ureteroskop ile üçüncü ventrikül tabanını perfor ederek ilk "endoskopik ventrikülostomi" işlemini uygulamıştır (19). Ancak yüksek komplikasyon ve mortalite oranları ve ayrıca yetersiz illuminasyon, zayıf lensler ve endoskopların büyüklüğü ve kamera ile donatılmış olmaması gibi dönemin olumsuz teknik şartları, bu nöroendoskopik prosedürün gelişmesini ve kabul görmesini engellemiştir. Bu nedenle Mixter'in tarif ettiği endoskopik üçüncü ventrikülostomiden sonra literatürde bu konudaki çalışmaların sayısı oldukça sınırlı kalmıştır (23, 25). Tracy J. Putnam 1934'te hidrosefalinin endoskopik tedavisi için özel olarak geliştirdiği koagülasyon endoskobu ile koroid pleksektomiye tekrar gündeme getirmeye çalışmıştır (22). 1936 senesinde ise Scarff endoskopik pleksektomi ile ilgili deneyimini yayınlamış ve ilk kez endoskopa fikse edilmiş bir irrigasyon sistemi ile intraventriküler basıncı sabit tutmayı hedefleyerek ventriküler kollapsı engellemeye çalışmıştır (24). 1950'lerde şant sistemlerinin hidrosefali tedavisinde popülerite kazanması ile birlikte yüksek komplikasyon, morbidite ve mortalite oranlarına sahip endoskopik

teknikler üzerindeki ilgi azalmıştır. 1954 senesinde Paris Optik Enstitüsü'nden Fourestier ve Vulmiere'in ışık kaynakları üzerinde gerçekleştirmiş oldukları teknik aşama, endoskoplardaki güçlü ışık kaynağı ve endoskop boyutlarının küçülmesi yolunda bir devrim yaratmıştır (9). Teknolojideki bu değişim sonrası 1963'te Guiot, endoskop ile ventrikülosisternostomi, kolloid kist ponksiyonu ve hipofizer adenom cerrahisinde endoskopik endonazal monitorizasyon ile ilgili deneyimlerini yayınlamıştır. Ayrıca biportal endoskopik yaklaşım endikasyonlarını ve avantajlarını da ilk kez tartışmaya açmıştır (12). Guiot' nun ardından 1978'de Vries'in sıfır mortalite ve düşük komplikasyon oranları olan serisini yayınlaması ile nöroendoskopik yaklaşım nöroşirürji pratiğinde yeniden dikkatleri üzerinde toplamaya başlamıştır. Bu cesaretlendirici sonuçların yanısıra, hızla gelişmeye devam eden teknoloji neticesinde, endoskoplar için daha güçlü ışık kaynaklarının üretilerek illuminasyon şartlarının iyileştirilmesi, daha kuvvetli ve geliştirilmiş optik sistemlerin kullanılmaya başlanması ve üretilen minyatür boyutlu video kameralar "nöroendoskopi"yi daha çekici hale getirmiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda yayınlanan çeşitli nöroendoskopik prosedürlere ait serilerdeki umut verici sonuçlar, nöroendoskopiye bugün nöroşirürji ve pediatrik nöroşirürji pratiği içerisinde sahip olduğu önemli yere taşımıştır (3, 6, 11, 13, 15, 18, 21, 26, 27, 28).

Nöroşirürjide, mikroskobun yanısıra kraniyotomi sahasında, subaraknoid boşluk veya kistik yapılarda endoskobun da kullanılması ile uygulanan "endoskop yardımcı cerrahi" ise ilk kez 1977'de Appuzo tarafından tanımlanmıştır (1). Bu yöntemin geliştirilmesi ile ana çalışma alanı ventriküler sistem olan nöroendoskopi, mikronöroşirürjide yardımcı araç olarak kullanılmaya başlamıştır. Mikroskop ile endoskobun kombinasyonu, daha az invazif ve daha etkili mikrocerrahi uygulamalara olanak sağlamaktadır. Günümüzde bu yöntem, giderek taraftar bulan "minimal invazif nöroşirürji" prensibinin değerli bir parçası olmayı başarmıştır. 1998'de Pernecsky, endoskop kullanılarak yapılan operasyonları tanımlamak için terminolojide bir sınıflama öne sürmüştür (16). Bu sınıflamaya göre; "Endoskopik Nöroşirürji", endoskop

içinden çalışarak yapılan işlemleri, "Endoskop Yardımlı Mikronöroşirürji", mikroşirürji ve endoskopik nöroşirürjinin bağımsız olarak birlikte uygulandığı girişimleri, "Endoskop Kontrollü Mikronöroşirürji", mikroskop kullanılmadan endoskopik kontrol altında yapılan mikroşirürjikal girişimleri ve "Endoskopik Gözlem" ise endoskopun cerrahide sadece gözlem amaçlı kullanılmasını ifade eden terimlerdir.

Endoskopinin nöroşirürjideki rolü ve değerinin giderek artması ve yaygınlaşmaya başlaması ile 2000'li yılların başında nöroendoskopi ile ilgili uluslararası bir organizasyon kurulması gündeme gelmiştir. Ekim 2001 tarihinde, Bernhard Bauer ve Shizuo Oi'nin öncülüğünde kurulan Uluslararası Nöroendoskopi Çalışma Grubu [The International Study Group on Neuroendoscopy (ISGNE)], Birinci Dünya Nöroendoskopi Konferansı'nı aynı sene içerisinde Japonya Awaji Yumbutai Uluslararası Konferans Merkezinde gerçekleştirmiştir. Bunu 2003'te Napoli ve 2005 senesinde ise Marburg'daki konferanslar izlemiştir. 2007 senesindeki 4. Dünya Nöroendoskopi Kongresi yakın zaman içerisinde Paris'te gerçekleştirilmiştir. 5. Dünya Nöroendoskopi Kongresi ise 2009 yılında Atina'da yapılacaktır.

Nöroendoskopide Gereç ve Donanımlar

Endoskoplar rijid ve bükülebilir olmak üzere iki geniş kategoride sınıflandırılır. Rijid endoskopların baş kısımları sabit olup herhangi bir yönde hareket ettirilemez, teleskop benzeri lens ile görüntünün büyütülerek, göz veya videoya gönderilmesi sağlanır. Yüksek görüntü kalitesi, kullanım kolaylığı, kolay sterilize edilebilmesi ve stereotaksik sistemlere kolay adapte edilebilmesi bu tip endoskopların önemli avantajlarından. Ancak cerrahi sahadaki hareket sınırlılığı en önemli dezavantajlarıdır. Bükülebilir endoskoplarda ise görüntü göz ya da videoya endoskop içi fiber optik kablolar vasıtasıyla ulaşır. Optik lens yerine fiber optik kabloların kullanımı sayesinde endoskop ucu, görüntü kalitesinde çok belirgin bir kayıp olmaksızın eğilip bükülebilmektedir. Fiber optik endoskopların temel avantajları esneklik ve yönlendirmedeki kolaylık olup, bu sayede cerrahi sahanın çevresi nöral ve vasküler yapılara zarar vermeden görüntülenebilir ve daha dar anatomik alanlarda güvenli şekilde çalışılabilir. Rijid endoskoplara göre görüntü kalitesinin daha düşük oluşu ise bükülebilir endoskopların temel dezavantajlarıdır. Her iki tip endoskop çeşidi için çeşitli cerrahi enstrümanlar geliştirilmiştir. Çalışma kanalı içerisinde kullanılan biyopsi ve kavrayıcı forsepsler, monopolar ve bipolar koagülasyon problemleri, mikromakaslar ve aspirasyon iğnelerinin yanısıra son senelerde endoskop çalışma kanalından kullanılabilen

ultrasonik aspiratör sistemleri geliştirilmektedir.

Pediatrik Nöroşirürjide Nöroendoskopi Kullanım Alanları

Pediatrik nöroşirürjide kraniyal nöroendoskopun kullanım alanları "tanı amaçlı" ve "tedavi amaçlı" olmak üzere iki ana grupta sınıflandırılabilir:

Tanı Amaçlı Endoskopik İşlemler:

1. *Ventriküloskopi, sisternoskopi*
2. *Intraventriküler, intrasisternal bölgelerdeki patolojilerden ve kistik oluşumlardan biyopsi*

Tedavi Amaçlı Endoskopik İşlemler:

1. *Ventrikülo-peritoneal şant ventriküler ucunun yerleştirilmesi ve revizyonu*
2. *Üçüncü ventrikülostomi (nonkommünikan hidrosefali, kommünikan hidrosefali, slit ventrikül sendromu, Dandy Walker malformasyonu)*
3. *Akuaduktoplasti ve akuaduktal stent yerleştirilmesi (izole dördüncü ventrikül, Dandy Walker malformasyonu, kısa segment akuadukt stenozu, akuadukt ağzı membranöz tikanıklığı)*
4. *İzole lateral ventrikülde septostomi*
5. *Multiloküle hidrosefalide septasyonların ve septum pellucidumun fenestasyonu*
6. *Koroid pleksus koagülasyonu, pleksektomi*
7. *Kolloid kist eksizyonu*
8. *Araknoid kistlerin fenestasyonu ve eksizyonu (suprasellar, kuadrigeminal sisterna, intraventriküler ve Sylvian araknoid kistler)*
9. *Intraventriküler tümör ve pineal bölge tümör/kist eksizyonu*
10. *Endonazal transsfenoidal yaklaşımla hipofizer tümör ve kraniyofaringeoma rezeksiyonu*
11. *Endoskop yardımlı intraserebral tümör rezeksiyonu*
12. *Intraventriküler hematoma irrigasyonu-aspirasyonu*
13. *Non-sendromik kraniyosinostoz olgularında endoskopik sütürektomi*

Pediatrik Nöroşirürjide Nöroendoskopik Yaklaşım Prensipleri

Güvenli nöroendoskopik girişimin temel prensibini, nöroanatomik oryantasyon oluşturmaktadır. Cerrahi deneyim arttıkça, dismorfik beyin anatomisi ya da patoloji nedeniyle değişmiş olan anatomik "landmark"ların tanınmamasına bağlı oryantasyon bozukluğunun üstesinden gelinmektedir. Bu nedenle komplikasyon riskini en aza indirmek amacıyla; kronik hidrosefali (uzun süreli belirgin ventrikülomegali), disrafizmlere eşlik eden hidrosefaliler, önceden şant takılmış olan olgular ve multiloküle hidrosefali olguları gibi ventrikül içi anatomiye

ait anomali ve varyasyonların sıkça karşılaştığı durumlara belirli bir deneyim kazandıktan sonra müdahale edilmesi daha uygun gözükmetedir (2, 7, 8, 20).

Özellikle endoskopik üçüncü ventrikülostomide endoskopik işlemin başarısı ile hasta yaşı arasındaki ilişki oldukça tartışmalı konuların başında gelmektedir. Ancak son senelerde yapılan çalışmalar pediatrik olgularda endoskopik üçüncü ventrikülostomi başarısının yaşa bağımlı değil, daha çok hidrosefali etyolojisine bağımlı olduğunu göstermektedir. Özellikle intraventriküler kanama veya enfeksiyon nedenli kommünikan hidrosefali olan infantlarda başarının daha düşük olduğu ifade edilmektedir (7, 10). Ancak, yenidoğanda ve özellikle prematüre bebeklerde subaraknoid aralığın tam gelişmemesinin endoskopik üçüncü ventrikülostomi başarısının düşük olmasında önemli bir rol oynadığı da düşünülmektedir (17). Son yıllarda sayıları giderek artan bir çok merkezde, pediatrik hidrosefalinin bir çok formunda ilk tercih olarak nöroendoskopik girişimler uygulanmaktadır. Bu mantığın arkasında hastaya şanttan bağımsız bir hayat sunma şansını kullanmak yatmaktadır. Düşünülecek olursa pediatrik olgular, başarılı bir nöroendoskopik girişimden en çok yarar görecektir hasta grubudur. Çünkü bu olgular için hidrosefali ile birlikte yaşanacak uzun yılların söz konusu olduğu ve bu uzun süreç içerisinde şant komplikasyonları ve revizyon ameliyatları ile karşı karşıya gelme olasılığının daha çok olduğu açıktır.

Pediatrik nöroşirürji pratiğinde hidrosefali dışındaki nöroendoskopik yaklaşımlar ise çocukluk yaş grubu nöroşirürjikal patolojilerin cerrahi tanı ve tedavisinde "minimal invazif yaklaşım"ın sağladığı erken iyileşme süreci, kısa hospitalizasyon süresi, minimal doku hasarı ve minimal kanama gibi önemli avantajlar sunmaktadır.

Nöroşirürjide endoskopinin geleceği umut vericidir. Özellikle hemostaz ve doku eksizyonu için kullanılan enstrümanların teknolojik gelişimi sayesinde nöroendoskopi yakın gelecekte daha kompleks girişimlere imkan tanıyacaktır.

Kaynaklar

1. Apuzzo MJ, Heifetz MD, Weiss MH, Kurze T. Neurosurgical endoscopy using the side-viewing telescope: Technical note. *Neurosurgery* (1977) 46: 398-400
2. Cartmill M, Jaspan T, McConachie N, Vloeberghs M. Neuroendoscopic third ventriculostomy in dysmorphic brains. *Child's Nerv Syst* (2001) 17:391-394
3. Cinalli G, Salazar C, Mallucci C, Yada JZ, Zerah M, Sainte-Rose C. The role of endoscopic third ventriculostomy in the management of shunt malfunction. *Neurosurgery* (1998) 43:1323-1329
4. Dandy WE. Extirpation of the choroid plexus of the lateral ventricles in communicating hydrocephalus. *Ann Surg* (1918) 68: 569-579
5. Dandy WE. An operative procedure for hydrocephalus. *Johns Hopk Hosp* (1922) 33: 189-190
6. Decq P, Yepes C, Anno Y, Djindjian M, Nguyen JP, Keravez Y. L'endoscopie neurochirurgicale. Indications diagnostiques et thérapeutiques. *Neurochirurgie* (1994) 14: 313-321

7. Etus V, Ceylan S. Success of endoscopic third ventriculostomy in children less than 2 years of age. *Neurosurg Rev* (2005) 28:284-288
8. Etus V, Ceylan S. The role of endoscopic third ventriculostomy in the treatment of triventricular hydrocephalus seen in children with achondroplasia. *J Neurosurg* (2005) 103:260-265
9. Fourestier M, Gladu, Vulmiere J. Perfectionnements aux dispositifs d'éclairage pour endoscope. CNRS Brevet d'invention (13.10.1954)
10. Fritsch M, Kienke S, Ankermann T, Padoin M, Mehdorn M. Endoscopic third ventriculostomy in infants. *J Neurosurg* (2005) 103:50-53
11. Gangemi M, Donati P, Maiuri F, Longatti P, Godano U, Mascari C. Endoscopic third ventriculostomy for hydrocephalus. *Minim Invasive Neurosurg* (1999) 42: 128-132
12. Guiot G, Rougerie J, Fourestier M, Fournier A, Comoy C, Vulmiere J, Groux G. Explorations endoscopiques intracrâniennes. *Presse Med* (1963) 71: 1225-1228
13. Harris LW. Endoscopic techniques in neurosurgery. *Microsurgery* (1994) 15: 541-546
14. Hellwig D, Grotenhuis JA, Tirakotai W, Riegel T, Schulte DM, Bauer BL, Bertalanffy H. Endoscopic third ventriculostomy for obstructive hydrocephalus. *Neurosurg Rev* (2005) 28: 1-34
15. Hopf NJ, Grunert P, Fries G, Resch KD, Pernecky A. Endoscopic third ventriculostomy: outcome analysis of 100 consecutive procedures. *Neurosurgery* (1999) 44: 795-804
16. Hopf NJ, Pernecky A. Endoscopic neurosurgery and endoscope-assisted microneurosurgery for the treatment of intracranial cysts. *Neurosurgery* (1998) 43: 1330-1336
17. Javadpour M, Mallucci C, Brodbelt A, Golash A, May P. The impact of endoscopic third ventriculostomy on the management of newly diagnosed hydrocephalus in infants. *Pediatr Neurosurg* (2001) 35:131-135
18. Jones RFC, Stening WA, Brydon M, Paed M. Endoscopic third ventriculostomy. *Neurosurgery* (1990) 26: 86-92
19. Mixer MJ. Ventriculostomy and puncture of the floor of the third ventricle. *Boston Med Surg J* (1923) 1: 277-278
20. Oi S, Hidaka M, Honda Y, Togo K, Shinoda M, Shimoda M, Tsugane R, Sato O. Neuroendoscopic surgery for specific forms of hydrocephalus. *Child's Nerv Syst* (1999) 15:56-68
21. Oka K, Yamamoto M, Ikeda K, Tomonaga M. Flexible endoneurosurgical therapy for aqueductal stenosis. *Neurosurgery* (1993) 33: 2362-2363
22. Putnam TJ. Treatment of hydrocephalus by endoscopic coagulation of the choroid plexus. Description of a new instrument and preliminary report of results. *N Engl J Med* (1934) 210:1373-1376
23. Putnam TJ. Surgical treatment of infantile hydrocephalus. *Surg Gyn Obst* (1943) 76: 171-178
24. Scarff JE, Stookey B. Treatment of obstructive hydrocephalus by third ventriculostomy. Report of two cases. *Arch Neurol* (1936) 36:1400-1411
25. Scarff JE. Endoscopic treatment of hydrocephalus: Description of ventriculoscope and preliminary report of cases. *Arch Neurol Psychiat* (1936) 38: 853-861
26. Schroeder HWS, Gaab MR: Endoscopic aqueductoplasty: technique and results. *Neurosurgery* (1999) 43: 508-515
27. Teo C, Misra S, Cherny WB, Burson T. Surgical options in the management of the trapped fourth ventricle. *J Neurosurg* (1994) 84: 356a
28. Walker ML, MacDanold J, Wright LC. The History of Ventriculostomy: Where do we go from here? *Pediatr Neurosurg* (1992) 18: 218 -223

Teşekkür

Nöroendoskopi konusunda bilgi ve deneyim kazanmamı sağlayan değerli hocam Prof. Dr. Savaş Ceylan'a en içten teşekkürlerimle.

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği (ESPN) 20. Mezuniyet Sonrası Kursu

2007 yılı Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği Mezuniyet Sonrası Kursu 23-27 Nisan tarihlerinde İstanbul Klassis Otel’de yapılmıştır. Bu kurslarda temel prensip toplantı yerinin şehir dışında olmasıdır. Böylelikle kursiyerler tüm hafta boyunca eğitmenlerle birlikte olmaktadır. Bu yılki kursda Avrupa’nın 18 ülkesinden toplam 105 kursiyer, 32 eğitmenle birlikte olmuştur. Eğitmen sayısı bu yıl bir rekor oluşturmuştur. Bunun nedeni bu yılın 20. kuruluş yıldönümü olmasıdır. Bu güne değin kurslarda uzun süre ders anlatan tüm hocalar davet edilmişlerdir.

Son derece yoğun geçen bir kurs programının yanı sıra sosyal programlar da yurt dışından gelen kursiyerlerin hayli ilgisini çekmiştir. Kursun ilk akşamı öğrencilere bu yılın UNESCO tarafından Mevlana tolerans yılı olarak ilan edilmesi nedeni ile sema ayini düzenlenmiştir. Kursun 2.günü kursiyerler Topkapı Sarayı, Ayasofya ve Sultan Ahmet Cami’sini ziyaret ettikten sonra, boğazda bir tekne gezintisine katılmışlar ve akşam yemeği teknede yenmiştir. Kursun 3. günü akşamı eğitmenler ve kursiyerler arasında iddialı bir bowling turnuvası düzenlenmiş ve ilginç bir biçimde turnuvayı Türk ekibi kazanmıştır. Kursun 4. akşamında ise Klassis Otel’de bir Türk gecesi düzenlenerek gerek ülke mutfağımızdan, gerekse folklorik kültürümüzden örnekler verilmiştir. Kurs sonrası kapalı olarak öğrencilere yapılan sorgulamada istisnasız tümünün İstanbul’daki kursun şu ana kadar katıldıkları kurslar içinde, gerek bilimsel gerekse sosyal etkinlikler açısından en başarılı olduğunu vurgulamaları bizler için bir sevinç kaynağı olmuştur. Türk pediatrik nöroşirürjisinin uluslararası arenada gelecekte düzenleyeceği diğer organizasyonlarla bu çitayı çok daha yükseğe çıkaracağına olan inancım tamdır.

2008 yılı Avrupa Pediatrik Nöroşirürji kursu İtalya’da Dr. Guiseppa Cinalli tarafından düzenlenecektir.

Saygılarımla,

Dr. M. Memet ÖZEK

Haziran 2007 tarihi itibari ile Türk Nöroşirürji Derneği Pediatrik Nöroşirürji Grubu Sertifikası alanlar veya almaya hak kazananların listesi

ADEM ASLAN
ADNAN DAĞÇINAR
AĞAHAN ÜNLÜ
AHMET ÇOLAK
AHMET MENKÜ
AHMET SEDAT KURTAR
ALİ ZANTUR
ALP ARSLAN
ALTAY SENCER
AZMİ TUFAN
BARIŞ BİRGİLİ
BÜLENT F. KILINÇOĞLU
CELAL BAĞDATOĞLU
CENK ERMOL
ÇAĞATAY ÖNAL
ÇETİN AKYOL
ENGİN YÜCEL
ERDOĞAN AYAN
ERGUN DALLIOĞLU
ERHAN TAKÇI
ERHAN TÜRKOĞLU
ERİM KÜRŞAT
ERTAN ERGUN
ERTUĞRUL ÇAKIR
FEYZA KARAGÖZ
FEYZULLAH AKYÜZ
GALİP KEMAL CENGİZ
GIYAS AYBERK
GÖKALP SİLAV
GÖKŞİN ŞENGÜL
H. SERDAR COŞKUN
HABİBULLAH DOLGUN
HAKAN BOZOĞLU
HAKAN KARABAĞLI
HAKAN ÖZSÜER
HAKKI TEKKÖK
HASAN ÇAL
HASAN ÖZGÜR ÖZDEMİR
HÜSEYİN ANASIZ
HÜSEYİN ANBARCI
HÜSEYİN KARASU
HÜSNÜ TERMAN
İBRAHİM ALATAŞ
İBRAHİM CEBECİ
İBRAHİM YERAL
İLHAN YILMAZ

İLKER ALVER
İLYAS KARAKOÇ
İRFAN ÇINAR
KADİR ÖZTÜRK
KAĞAN BAŞOCAK
KAMRAN URGUN
KAYA AKSOY
KAYA KILIÇ
KAYHAN KUZEYLİ
KEMAL HAMAMCIOĞLU
KEMAL YILDIRIM
KEMALİ BAYKANER
KERİM ÖZKASAPÖĞLU
KIVANÇ TOPUZ
KUBİLAY UÇAR
KUDRET TÜREYEN
KUTAY ÇAKIROĞLU
M.ALI EKİCİ
M. KAĞAN TUN
MAHMUT AKYÜZ
MAHMUT GÖKDAĞ
MEHMET ARSLAN
MEHMET SELÇUKİ
MEHMET YUSUF ÇAKIR
MEHMET TIRYAKI
MEHMET ÜSTÜN
MELİH BOZKURT
MEMET ÖZEK
MERİH İŞ
METİN GÜLER
MUHAMMED DİNÇ
MURAT KALAYCI
MURAT VURAL
MURTEZA ÇAKIR
MUSTAFA ÇOLAK
MUSTAFA GÜRELİK
MUSTAFA KAKŞI
NEJAT AKALAN
NEJAT İŞİK
NEJMİ KIYMAZ
NİLÜFER ASLAN
NİYAZİ NEFİ KARA
NURAL CAFER ÇELİK
NURİ SERDAR BAŞ
NURULLAH YÜCEER
OKTAY MELİH İZDEŞ

OLCAY ESER
OSMAN ŞİMŞEK
ÖMER NADİR KOÇ
ÖMER RAHMANLI
ÖZCAN TARIM
PAMIR ERDİNÇLER
RAFET ARSLANOĞLU
RAMAZAN TUNÇ
RAMAZAN UYAR
S. MELTEM CAN
SAFFET MUTLUER
SAİM KAZAN
SEDAT ÇAĞLI
SELİN TURAL
SERAP KOBYA
SERDAR BAŞ
SERDAR İŞİK
SERKAN KOÇDERE
SERKAN TORUN
SONER DURU
SUAT ÖKTEM
SUNA DİLBAZ
SÜLEMAN BAYKAL
ŞANSEL GÜL
ŞERİF İSMAİL YURT
TAMER KARAASLAN
TARKAN ÇALIŞANELLER
TAŞKIN YURTSEVEN
TUFAN HIÇDÖNMEZ
TURGAY PARSAK
UMUT YAKA
ÜMİT ALİ MALÇOK
ÜMİT DEMİRCİ
ÜMİT ÖZKAN
VAROL AYDIN
VOLKAN ETUŞ
YAHYA TURAN
YAŞAR BAYRI
YILMAZ KILIÇ
YURAER DOĞU
YURDAL SERARSLAN
YUSUF ERŞAHİN
YUSUF TÜZÜN
ZAFER SABANCILAR

Dr. Çağatay Önal

ANTALYA'DAN MERSİN'E...

Türk Nöroşirürji Derneği Pediatrik Nöroşirürji Grubu'nun 1997 yılında başlayan ve büyük kentlerde yapılan uzlaşma toplantıları sonrası, kurs biçimiyle oluşturulan dönemsel toplantıları 2002'de Antalya'da, 2003'te Erzurum'da, 2004'te Bursa'da, 2005'te Kayseri'de, 2006'da Malatya'da ve son olarak 2007'de Mersin'de gerçekleştirildi.

Pediatrik nöroşirürji gibi, beyin ve sinir cerrahisinin özgün bir dalının Türkiye'nin metropoller haricindeki Anadolu illerindeki üniversitelerde de layığıyla yapılabilmesi bugün Türk tıbbının ve nöroşirürjisinin geldiği yeri tanımlamak açısından dikkat çekicidir. Bu toplantıların barınma ve bilimsel programı aksatmadan sürdürebilme koşullarını oluşturmuş Anadolu kentlerinde yapılabilmesi

konusunda bizleri cesaretlendiren, destek veren, bilimsel ve sosyal programlarda etkin görev alan tüm hocalarımıza müteşekkirimiz. Ciddi bir pediatrik yoğun bakım birikimi, donanımlı bir pediatrik anestezi ekibi, üst uzmanlık dallarına sahip etkin bir pediatri kliniği ile eşgüdümlü çalışma şartları gerektiren pediatrik nöroşirürjinin Türkiye'de geleneksellikten kurumsallığa giden bir gelişim göstermesi yüz güldürücü ve umut vericidir.

2008 yılı Pediatrik Nöroşirürji Kursu, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Öğretim Üyelerinden Doç.Dr. Ahmet Çolak'ın yerel düzenleyiciliğinde İstanbul'da gerçekleştirilecektir. Sayın Çolak ve ekibine Antalya'dan Mersin'e uzanan çizgide başarı çitasını daha da yükselteceklerine inancımız tam olarak başarılar diliyoruz.

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği (ESPN) Uzlaşma Toplantısı

Avrupa Pediatrik Nöroşirürji Derneği'nin 23-27 Nisan 2007 tarihleri arasında Silivri Klassis Otel'de başarı ile gerçekleştirilen Mezuniyet Sonrası Eğitim Kursu'nun ardından 27-29 Nisan 2007 tarihleri arasında aynı yerde Dr. M. Memet Özek'in yerel düzenlemeciliğinde aynı derneğin "Kraniofaringiom Uzlaşma Toplantısı" başarı ile gerçekleştirildi. 124 kayıtlı katılımcının bulunduğu toplantıda kraniofaringiomada radyolojik görüntüleme, kraniofaringioma tedavisinin tarihçesi, cerrahi teknikler ve

diğer tedavi seçenekleri, endokrin-hipotalamik sorunlar, bu sorunlarla ilgili deneysel çalışmalar ve klinik deneyimler ile ilgili ayrıntılı oturumlar yapıldı. Konunun uzmanı pek çok yerli ve yabancı misafirin oturumlardaki etkin katılımı göz doldürücüydü. Sonuç bildirgesinde kraniofaringiom tedavisinde mikrocerrahinin öneminin altı çizilirken diğer tedavi seçenekleri ve bu tedavi seçenekleri için uygun hasta seçimi ve multidisipliner hasta takibinin önemi vurgulandı.

2. HİDROSEFALİ SEMPOZYUMU

İki 2005 yılında İzmir'de yapılan Hidrosefali Sempozyumunun ikincisi 25-27 Mayıs 2007 tarihleri arasında Prof. Dr. Yusuf Erşahin'in başkanlığında Çeşme Altın Yunus Otel'de gerçekleştirildi. Bilimsel komitesi Prof. Dr. Yusuf Erşahin, Prof. Dr. Saffet Mutluer ve Prof. Dr. Mehmet Selçuki'den oluşan toplantıda normal basınçlı hidrosefali, şantlar ve şant seçimi, pediatrik hidrosefali, hidrosefalinin endoskopik tedavisi, nöroendoskopi komplikasyonları konularında yerli ve yurtdışından konuşmacıların ayrıntılı sunumları oldu. Dr. Alfred Ashoff,

Dr. Adnan Dağçınar, Dr. Martina Messing-Jünger, Dr. Suat Öktem, Dr. Çağatay Önal, Dr. Henry W. S. Schroeder, Dr. Christian Sprung, Dr. Ağahan Ünlü, Dr. Carsten Wickelso toplantıya davetli konuşmacı olarak katkıda bulundular. Bilimsel komite hidrosefali, normal basınçlı hidrosefali, araknoid kistler, subdural koleksiyonlar ve nöroendoskopi konulu posterler arasında yaptığı değerlendirmede ilk üç posterini ödüllendirdi. İlkbaharın son günlerinde Çeşme'nin ılıman ikliminde doyurucu bilimsel programla gerçekleştirilen toplantı yerli ve yabancı tüm katılımcıların takdirini topladı.

Değerli meslektaşlarım,

Üyesi olmaktan onur duyduğum pediatrik nöroşirürji grubunun 1997 yılından beri her yıl düzenli olarak yapılan toplantılarından birini Mersinde düzenlemek için uzun yıllardır istek içindeydik. Bu bağlamda, bu onurlu görevin geçen yıl Malatya kursunda bize verilmesi ile beraber hem büyük bir sevinç ve gurur hem de büyük bir sorumluluk hissettiğimizi belirtmek isterim. Sayın hocalarımı ve değerli meslektaşlarımı Akdeniz'in en güzel zamanı olan ilkbaharda bilimsel ve sosyal anlamda en iyi şekilde ağırlamak arzusundaydık. Toplantımızın hazırlık aşamasında anabilim dalımızı ve nöroşirürji camiamızı derinden sarsan bir büyük üzüntü yaşadık. 5-8 Nisan tarihleri arasında 122 kişinin katılımıyla gerçekleşen toplantımız aslında aynı zamanda Turgut KÖKSEL ağabeyimize bir veda mahiyetindeydi. Spinal disrafizmler ve hidrosefali başlıklı kursun gerçekleştirilmesinde başta Türk Nöroşirürji derneği olmak üzere tüm konuşmacı öğretim üyelerine teşekkür ederim. 21 başlık altında gerçekleşen toplantımız interaktif şekilde ve yapıcı bir tartışma ortamında gerçekleşmiştir. Umarım tüm katılımcılara sosyal anlamda olduğu kadar Akdeniz mutfağından da kalıcı bir lezzet sunabilmişizdir. Bu toplantı esnasında gözümüzden kaçan eksiklerimiz olduysa özür diliyor bir başka toplantıda yine beraber olmak üzere saygılar sunuyorum.

Doç. Dr. Celal BAĞDATOĞLU

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi

Beyin Cerrahisi AD

KİTAP BÖLÜMÜ TANITIMI

Pediatrik Nöroşirürji Grubu Üyelerinden Dr. Soner Duru'nun Mario R. Zesta'nın editörlüğünü yaptığı Trends in Spina Bifida Research adlı kitabında davetli yazar olarak "Comparative effects of valproic acid sodium for spina bifida and Chiari-like formations at 9 and 10 days of gestation in the rat" başlığıyla bir bölümü yayınlanmıştır. Spina bifida konusunda ulaşılan klinik birikimi ve yeni hedefleri irdeleyen kitapta altı adet klinik ve bir adet deneysel içerikli bölüm mevcuttur. Dr. Duru'nun kaleme aldığı bölümde özgün bir deneysel sıçan modelinde nöral tüp defektleri ile ilgili yapılan çalışmalarda ulaşılan ana noktalar vurgulanmış, bu konuya odaklanan deneysel temeldeki çalışmaların geleceğe yönelik projeksiyonlarına dikkat çekilmiştir. Dr. Soner Duru'yu bu özgün çalışması nedeniyle kutlar, başarılarının devamını dileriz.

Hacer Örsdemir*
Dr. Yusuf Erşahin

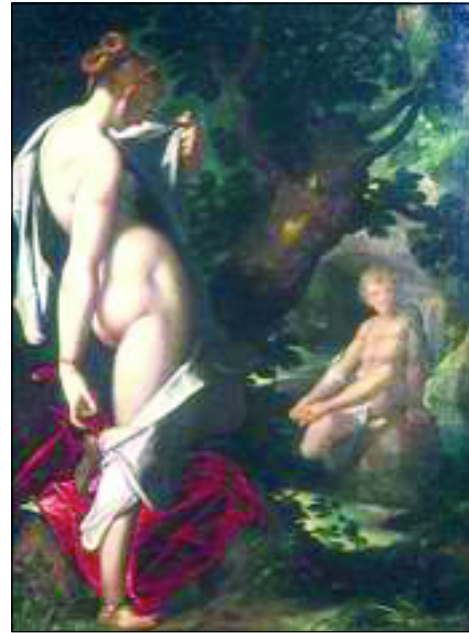
* Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
3. sınıf öğrencisi

Resim 1: Afrotid'in Hermes'ten olan oğlu Hermaphroditos.

HERMAPHRODITOS

Hermaphroditos aşk tanrıçası Afrodit ile tanrıların habercisi Hermes'in oğludur (Resim 1). Bu isim Hermes ile Afrodit'in karışımıdır. Anne ve babasının güzelliği bu çocuğa geçmişti. Afrodit, bu günden utandı için oğlunu saklamak istemiştir. Oğlunu İda dağındaki perilere teslim etmiştir. On beş yaşına kadar dağda büyüyen Hermaphroditos bir gün gezinirken Karya'da bir göl kenarına gelir. Sıcak havada bu gölün serin sularına kendini bırakır. Ne var ki bu göl tekin değildi. Bu gölün Salmakis adında bir perisi vardı. Salmakis bu delikanlıyı görür görmez aşık olur (Resim 2). Onun dikkatini çekmek için bir çok şey yapsa da başaramaz. Sonunda dayanamayıp Hermaphroditos'un karşısına çıkar ve O'nu çok sevdiğini söyler. Salmakis bu aşkına karşılık bulamaz. Yine de

Resim 2: Göl perisi Salmakis Hermaphroditos'u görür görmez aşık olur.

Hermaphroditos'un soğuk hareketlerine gücenmez, onun boynuna ve vücuduna sınıksıkı sarılır. Fakat yine Hermaphroditos'un ilgisini çekmeyi başaramaz. Aşk ateşi ile yanan Salmakis Tanrılara seslenir ve "Ey Tanrılar, emir veriniz ki ne ben ondan ayrılalım ne de o benden ayrılınsın ve hiç kimse bizi birbirimizden ayırmassın". Bu sözlerden sonra Tanrılar Salmakis'in duasını kabul ederler ve iki vücut birleşir ve iki cins aynı vücutta birleşir (Resim 3). Aynı vücutta birleşen Hermaphroditos ve Salmakis iki cinsi de aynı vücutta taşırlar, hem kadın hem de erkek olarak kalırlar.

Resim 3: Hermaphroditos ve Salmakis'in vücutlarının birleşmesi.

Tıpta, hem testis hem over dokusunun aynı bireyde bulunması adını bu hikayeden almıştır.

Gerçek hermafroditizmde bireyler kadın veya erkek fenotipte olabilir. Bu hastalık otozomal resesif olarak ortaya çıkar. Hermafroditizmin 3 tipi vardır;

- 1) Unilateral: Bir tarafta ovotestis karşı tarafta over ya da testis
- 2) Lateral: Bir tarafta testis karşı tarafta over vardır.
- 3) Bilateral: İki tarafta da ovotestis vardır.

(Gerçek hermafrodit vakalarda en sık bulunan gonad ovotestistir.)

BİLİMSEL TOPLANTILAR

Yurt İçi Gelecek Toplantılar

- 4-8 Eylül 2007
6. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi, Silence Park Resort, Antalya
<http://www.travma.org/kongre/06/>
- 7 Eylül 2007
6. Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Kongresi Sırasında Panel: Ağır Kafa Travmalarında Metabolik Sorunlar ve Tedavisi
* Hücresel Değişiklikler
* Hormonal Sorunlar
* Hemodinamik Değişiklikler
<http://www.travma.org/kongre/06/?s=07Eylül>
- 28-29 Eylül 2007
Türk Nöroşirürji Derneği Nöroonkolojik Cerrahi Öğretim ve Eğitim Grubu Sempozyumu, Çeşme-İzmir
www.turnog.org
- 18-21 Ekim 2007
Spinal ve Periferik Sinir Cerrahisi Sempozyumu: Spinal Tümörler Dedeman Otel, Antalya
- 7-9 Aralık 2007
Türk Nöroşirürji Derneği Birleşik Sempozyumu
- 2. Araştırma Kursu
- Nörotravma ve Yoğun Bakım Öğretim ve Eğitim Grubu Sempozyumu
- Nöroşirürji Mesleği, Malpraktis ve Hukuk Sempozyumu, İstanbul
- 14 - 15 Aralık 2007
Türk Nöroşirürji Derneği Kafa Kaidesi Cerrahisi Öğretim ve Eğitim Grubu Sempozyumu ve Kursu, İstanbul

Diğer Toplantılar

- 29 Temmuz - 1 Ağustos 2007
World Spine IV Interdisciplinary Congress on Spine Care, İstanbul
<http://www.worldspine.org/ws4.cfm>
15 Hazirana kadar kayıt ücreti 275 USD
16 Haziran'dan sonra 325 USD
- 6-8 Eylül 2007
Epilepsy Course Cleveland Clinic and Yeditepe University Epilepsy Course, İstanbul, Turkey
- 2-4 Kasım 2007
5th Meeting of the Asian Society for Neuro-Oncology Hilton Hotel & Convention Center / İstanbul / Turkey
<http://www.asno2007.org/>
- 31 Ocak - 03 Şubat 2008
3. Uludağ Nöroloji Günleri, Bursa Uludağ - Grand Yazıcı Otel
www.uludagnoroloji.com
- 06-09 Aralık 2007
Özürlüler Kongresi, Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi
<http://www.ozurlulerkongresi.org/>

Yurt Dışı Gelecek Toplantılar

- 2-7 Eylül 2007
EANS European Congress Glasgow, İngiltere
www.eans2007.com
- 3-9 Ağustos 2007
Egyptian Spine Review and Hands-On Course
www.egyptspine.com
- 10-11 Eylül 2007
Endoscopic Pituitary Surgery, Bologna Italy
www.csrcongressi.com
- 13-16 Eylül 2007
2nd Congress of International Society of Reconstructive Neurosurgery and the 5th Scientific Meeting of the WFNS Neurorehabilitation Committee, Taipei, Taiwan, Taipei International Convention Center
www.isrn2007.org
- 15 - 20 Eylül 2007
2007 Congress of Neurological Surgeons Annual Meeting San Diego, California
2007.cns.org
- 1-3 Ekim 2007
Black Sea Neurosurgical Congress Olginka, Krasnodar Region, Russia
www.congress-ph.ru/enq/hirurg-2007
Özet gönderme tarihi 1 Temmuz 2007
- 23-26 Ekim 2007
Syringomyelia 2007, Rugby, United Kingdom
<http://www.syringomyelia2007.org>
- 23-27 Ekim 2007
North American Spine Society 22nd Annual Meeting Austin, Texas, USA
www.spine.org
- 7-10 Kasım 2007
Barcelona Interdisciplinary World Congress
www.worldcongresslbp.com
- 18-21 Kasım 2007
World Federation of Neurosurgical Societies Interim Meeting, 12th Asian-Australasian Society of Neurological Surgeons, Nagoya, Japan
<http://www.aacns07.umin.ne.jp/c-info.htm>
- 26 - 29 Eylül 2007
3rd European Cerebral Revascularization Course: Hands on Microsurgical and Endovascular Training Institute of Pathology, University of Bern, Switzerland
- 23- 26 Ocak 2008
World Forum for Spine Research, Kyoto, Japonya
- 30 Ağustos - 4 Eylül 2009
XIV World Congress of Neurological Surgery Hynes Convention Center Boston, USA
<http://www.wfns.org/worldcongress.html>